

Sygn. akt IV U 478/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasinski
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 marca 2015r. w S.

odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 3 marca 2014 r. Nr (...), (...)- (...)

w sprawie A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że A. S. (z domu M.) podlega od dnia 21 października 2013 roku obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz A. S. kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt. IV U 478/14

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 3 marca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że A. M. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności pod firmą (...) od dnia 21.10.2013r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że działania ubezpieczonej związane z formalnym rozpoczęciem działalności gospodarczej, to jest dokonanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych miały na celu obejście przepisów ustawy o sus, co zgodnie z art. 58 par.1 kc czyni te czynności prawne nieważnymi. Od decyzji tej odwołanie złożyła ubezpieczona A. S. (po wydaniu decyzji zmieniła nazwisko z M. na S. po zawarciu związku małżeńskiego) wnosząc o jej zmianę poprzez uznanie, że podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności od dnia 21.10.2013r.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona podniosła, że wbrew twierdzeniom ZUS-u , rozpoczęła i prowadziła działalność gospodarczą, o czym świadczą dołączone do akt kopie zleceń. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko podniósł, że ubezpieczona zgłosiła prowadzenie pozarolniczej działalności będąc w szóstym miesiącu ciąży deklarując wysoka podstawę wymiaru składek. Wkrótce zgłosiła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego, co narusza zasadę wzajemności o którą oparty jest system ubezpieczeń społecznych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczona A. S. (wcześniej M.) w czerwcu 2013r. ukończyła Akademię (...) uzyskując tytuł licencjata. W dniu 17.10.2013r. zarejestrowała działalność gospodarczą polegającą na sporządzaniu projektów graficznych – broszur, plakatów reklamowych, szyldów, logo itp. Otrzymała zamówienia od (...) Spółka z o.o., F. P. I., (...) J. S., N. J. P.. W dniu 21.12.2013 r. ubezpieczona urodziła dziecko i złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego. Po urlopie macierzyńskim kontynuuje działalność gospodarczą od października 2014r. Od początku prowadzenia działalności korzysta z usług biura rachunkowego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania ubezpieczonej A. S. (k. 60v-61 i 30v-31), dokumentów (k. 13, 14, 59), akt ZUS.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 13 pkt. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne prowadzące działalność pozarolniczą – w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona, osoby te podlegają także obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu. Dokonanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej stwarza domniemanie, że osoba dokonująca wpisu faktycznie działalność tę rozpoczęła. Istnienie tego domniemania przerzuca ciężar udowodnienia faktu, że działalność nie była prowadzona na organ rentowy, który fakt ten kwestionuje. W ocenie Sądu Okręgowego argumentacja organu rentowego opiera się na szeregu domniemań i przypuszczeń, a nie faktów. Ubezpieczona szczegółowo wyjaśniła na czym polega jej działalność, złożyła rachunki za wykonane usługi i projekty graficzne, które wykonała. W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy nie przedstawił przekonujących dowodów na to, że oświadczenia woli A. S. w przedmiocie podjęcia działalności gospodarczej i złożenie deklaracji o podleganiu ubezpieczeniom społecznym miały na celu obejście ustawy w rozumieniu art. 58 kc. Sam fakt rozpoczęcia działalności w szóstym miesiącu ciąży nie może oznaczać osiągnięcia celu niezgodnego z ustawą. W teorii prawa cywilnego uznaje się, że czynnością prawną podjętą w celu obejścia ustawy jest czynność, wprowadzając nie objęta zakazem prawnym, ale przedsięwzięta w celu osiągnięcia skutku zakazanego przez prawo. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 25 listopada 2004r., (I PK 42/04, OSNP 2005, nr 14, poz. 209), stwierdził, że „czynności mające na celu obejście ustawy (in fraudem legis) zawierają jedynie pozór zgodności z ustawą. Czynność prawna mająca na celu obejście ustawy polega na takim ukształtowaniu jej treści, która z punktu widzenia formalnego (pozornie) nie sprzeciwia się ustawie, ale w rzeczywistości (w znaczeniu materialnym) zmierza do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest przez nią zakazane. Chodzi tu zatem o wywołanie skutku sprzecznego z prawem” (podobnie również wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005r., II UK 141/04, OSNP 2005, Nr 15, poz. 235; wyrok Sądu Najwyższego z 09 sierpnia 2005r., III UK 89/05). Ujmując sprawę z pewnym uproszczeniem należy stwierdzić, że obejście ustawy, to zachowanie podmiotu prawa, który napotykać prawny zakaz dokonania określonej czynności prawnej „obchodzi” go w ten sposób, że dokonuje innej niezakazanej formalnie czynności w celu osiągnięcia skutku związanego z czynnością zakazaną, a tym samym sprzecznego z prawem.

Skorzystanie z zasiłków ubezpieczenia społecznego, nie może być uznane za cel, którego osiągnięcie jest sprzeczne z prawem (wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005r., III UK 89/05). W sprawie niniejszej można również powołać się na dorobek orzecznictwa dotyczący podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy. Skorzystanie

z ochrony gwarantowanej ubezpieczeniem społecznym jest legalnym celem zawierania umów o pracę (wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005r., III UK 89/05). Może ono być nawet głównym motywem nawiązania stosunku pracy, zamiast wykonywania pracy na innych podstawach prawnych (wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005r., III UK 89/05). Zawierając umowy o pracę strony kierują się różnymi motywami indywidualnymi, które należy odróżnić od *causae* czynności prawnej (typowego celu czynności prawnej). Między innymi, jak wskazał Sąd Najwyższy, zawarcie umowy o pracę, choćby zmierzało do uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych, czy uzyskania kredytu bankowego, nie jest obejściem ustawy (zob. powołany wyżej wyrok z 25 listopada 2004r., I PK 42/04; wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005r. III UK 89/05). Podobnie takiego zarzutu nie można postawić umowie o pracę naruszającej art. 22 k.p., nawet gdy jej cel dyktowany był wyłącznie chęcią uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego (zob. powołany wyżej wyrok z 25 stycznia 2005r., II UK 141/04; wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005r., III UK 89/05). W szczególności trudno uznać, że dążenie kobiety ciężarnej do uzyskania takiej ochrony jest sprzeczne z prawem. Przeciwnie jest to zachowanie rozsądne i uzasadnione zarówno z osobistego, jak i społecznego punktu widzenia (wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005r., III UK 89/05).

Sąd dał wiarę zeznaniom ubezpieczonej (k. 60v-61 i 30v-31), że w spornym okresie od dnia 21.10.2013r prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą. Zeznania ubezpieczonej zostały potwierdzone dokumentami załączonych do akt sprawy. Zeznania te są logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym.

Należy zatem stwierdzić, że A. S. prowadząc pozarolniczą działalność gospodarczą od dnia podjęcia tej działalności tj. 21 października 2013r. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ par. 2 kpc orzekł jak w wyroku. O kosztach procesu Sąd Orzekł na mocy art. 98 kpc.